

О Л Е К С А Н Д Р М И Х Е Д

ПОЗИВНИЙ ДЛ҃Я ЙОВА
Х Р О Н І К И В Т О Р Г Н Е Н Н Я

Олександр Михед

М 69 Позивний для Йова. Хроніки вторгнення. [Текст] / Олександр Михед. — Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. — 344 с.

ISBN 978-966-448-135-6

Олександр Михед почав писати книжку «Позивний для Йова» у перший день широкомасштабного вторгнення, що трапилося на восьмому році російсько-української війни. Автор працював над книжкою протягом тринадцяти місяців, писав про те, що пережив разом із дружиною, про своїх батьків, які майже три тижні були в Бучі під час окупації. Про те, як змінюємося ми, як наша повсякденна мова стає мовою війни, колись звичні й важливі речі — болючими тригерами, а певні відчуття та емоції — такими, які хочеться забути, але й водночас запам'ятати назавжди.

Ця книжка не є винятково рефлексією автора, радше навпаки: він зібрав й виклав думки і переживання багатьох українців протягом першого року вторгнення. Українці, як і колись старозавітний Йов, нині проживають жахливі втрати. Як ми втрачаємо найрідніших друзів і домівки? Як змінюються українські діти і яку постпам'ять матиме наступне покоління? Врешті — хто кожен із нас у цій війні?

УДК 821.161.2-4

Упорядкування хроніки воєнних злочинів РФ — Роксоляна Гера, адвокат.

- С. 163 — в ілюстрації використано зображення робіт Костянтина Зоркіна.
- С. 194 — в ілюстрації використано зображення роботи Катерини Кулик.
- С. 265 — в ілюстрації використано фотографії Віктора Ониська.
- С. 319 — в ілюстрації використано зображення робіт Анни Міщенко та її «офісу».

© Олександр Михед, 2023
© Мітя Фенечкін,
художнє оформлення, 2023
© Видавництво Старого Лева,
українське видання, 2023

ISBN 978-966-448-135-6

Усі права застережено

О Л Е К С А Н Д Р М И Х Е Д

З ілюстраціями
Міті Фенечкіна

ПОЗИВНИЙ ДЛ Я ЙОВА
Х Р О Н І К И В Т О Р Г Н Е Н Н Я

Львів | Видавництво Старого Лева | 2023

Сашку, Оксані і Пеппі, які стали домом

INTRO

383 день вторгнення. Буча. Помешкання моїх батьків. Минув рік, як вони не були тут, і вже інше житло змушені називати «домом». Це довше, ніж вони встигли пожити в цій квартирі.

Балкон, залитий світлом. Високе небо. Дивовижний краєвид переді мною. Вдалечині видніє Гостомельський аеропорт, місце, що назавжди асоціюватиметься з українською «Мрією». Мине ще тиждень-два — і все вкриється зеленим та білим цвітом, ховаючи шрами окупації.

Коли я був у цій квартирі вперше після звільнення Київщини, вхідні двері трималися на кількох гвинтиках і шматках монтажної піни. Під час окупації двері зламали чи то мародери, чи то російські військові, й наші друзі їх дбайливо тимчасово зафіксували.

Ті, хто були тут, перевернули все і розбили поверхні всіх електронних пристроїв, які змогли знайти. Ніби опиралися цивілізаційному поступу чи боялися побачити власне звірине відображення.

Вікна балкона і кімнати мого батька прошив наскрізь уламок снаряда, залишивши красиве мереживо розкришеного скла. Уламок пролетів крізь двері, пробив скляну поверхню дверей шафи у коридорі та вгризся углиб стіни.

Майстри поставили нові двері і замінили шибки у вікнах.

Але той уламок, що вгризся углиб стіни, лишається на своєму місці. Мені важливо, що він там.

Здається, все гаразд — нові двері на місці, вікна засклені, травми окупації відмиті, хаос свідомості після мародерів впорядковано — але цей уламок снаряда вторгнення застряг у мені. Він визначає все.

Я не можу вдавати, що мені не болять.

У цьому домі ніхто вже не живе. І через нові шибки бачу розбиті роки війни.

*

Я почав писати цю книжку у перший день вторгнення і працював над нею протягом року, фіксуючи ключові точки нової дійсності та розлами свідомості. Ця книжка — про мене, мою родину, друзів, які стали нашою родиною. І друзів, яких дав цей рік.

Ця книжка — про те, що з нами сталося.

У книжці вміщено чотири розмови. З Євгеном Терещенком, кіборгом, який захищав Донецький аеропорт 2014 року і був змушений знову йти на війну. З Ларою Яковенко, художницею, яка була вимушена залишити все і переїхати за кордон із матір'ю. З Євгеном Спіріним, журналістом, який долучився до ексгумацій масових поховань у Бучі. І з Тетяною Михед, літературознавицею, моєю мамою, яка разом із моїм батьком пережила за цей рік те, що поза уявою.

Моя подруга Роксоляна Гера, адвокат, впорядкувала хроніку воєнних злочинів, які вчинили російські військові протягом цього року. Кожен із описаних випадків порушує «звичаї війни», відповідає певній статті Римського статуту і волає про непокаране зло.

У цій книжці вміщено лише уламки хроніки. Бо жодній свідомості не стерпіти цього.

Від першого дня я вів фотощоденник. Робив скриншоти з потоку дійсності, що закручувалася довкола. На основі мого фотощоденника художник Мітя Фенечкін створив ілюстрації. Відбитки дійсності, в якій уся багат шаровість змішалася в один безумний колаж.

*

Це книжка про те, що неможливо забути. І пробачити.

